

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: **S. R., nar. X, st. příslušnost Ukrajina**
místo pobytu X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil žádost o udělení dočasné ochrany ze dne 29. 7. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-0401791/DO-2025, z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany, zaevidované dne 29. 7. 2025 pod č. j. OAM-0401791/DO-2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se žalobu podanou dne 19. 8. 2025 domáhal u Městského soudu v Praze (dále také jen „soud“) vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) spočívající v tom, že žalobci vrátil žádost o udělení dočasné ochrany, zaevidovanou pod OAM-0401791/DO-2025 z důvodu nepřijatelnosti žádosti ve smyslu § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), byl nezákonný (dále jen „zásah“). Zároveň žalobce požadoval, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobce, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že se dne 29. července 2025 dostavil do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Praze, kde požádal o udělení dočasné ochrany. Žalovaný však jeho žádost označil za nepřijatelnou s odůvodněním, že žalobce již získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie. Konkrétně se jednalo o dočasnou ochranu udělenou Slovenskou republikou, kterou však žalobce dle svého tvrzení již zrušil.
3. Žalovaný žádost žalobce o dočasnou ochranu označil za nepřijatelnou, zjevně přitom vycházel z údajů obsažených v informačním systému členských států – tzv. *Temporary Protection Platform*, podle něhož má žalobce i nadále platnou dočasnou ochranu udělenou Slovenskou republikou.
4. Žalobce má za to, že postup žalovaného představuje nezákonný zásah do jeho práv.
5. Žalobce se dále v žalobě vyjadřuje k přípustnosti podané žaloby, a to s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23 *Krasiliva*. Tvrdí, že žaloba je přípustná i přes existenci zákonné výluky, neboť se jedná o zásah do jeho základních práv.
6. V rámci argumentace nezákonnosti zásahu žalobce uvádí, že žalovaný při označení žádosti za nepřijatelnou postupoval podle § 5 odst. 1 písm. d) *lex Ukrajina*, avšak v rozporu s ustálenou judikaturou správních soudů. V této souvislosti žalobce odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu.
7. Žalobce dále tvrdí, že právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona *lex Ukrajina* je v rozporu s právem Evropské unie, a proto ji nelze aplikovat.
8. V další části žaloby žalobce rozvádí právní povahu institutu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu. Uvádí, že tento institut nelze aplikovat ani v případě, kdy občan

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Ukrajiny ke dni podání žádosti o dočasnou ochranu na území České republiky stále formálně disponuje obdobným oprávněním v jiném členském státě Evropské unie.

9. Podle žalobce je v takové situaci správní orgán povinen žadatele poučit o tom, že práva plynoucí z dočasné ochrany nelze čerpat současně ve více členských státech. Pokud by žadatel i přes toto poučení nadále trval na podání žádosti o dočasnou ochranu v České republice, dochází podle žalobce k automatickému zániku předchozího pobytového oprávnění v jiném členském státě.
10. Tato situace však podle žalobce nenastala, neboť on se dočasné ochrany na Slovensku výslovně vzdal. O této skutečnosti žalobce žalovaného informoval již při podání žádosti, a to prostřednictvím e-mailové komunikace s Ministerstvem vnitra Slovenské republiky a přiloženého výpisu ze slovenského informačního systému, z něhož vyplývá, že dočasná ochrana žalobce na Slovensku zanikla.
11. Za této situace byl žalovaný podle žalobce povinen ověřit, zda k zániku dočasné ochrany skutečně došlo. Pokud by tomu tak nebylo, měl žalovaný postupovat podle příslušných ustanovení upravujících řízení o žádosti o dočasnou ochranu. V případě, že by byly splněny zákonné podmínky, bylo by možné žalobci dočasnou ochranu v České republice udělit. Žalovaný však podle žalobce nebyl oprávněn žádost označit za nepřijatelnou.
12. Součástí žaloby je rovněž návrh na vydání předběžného opatření podle § 38 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního. Žalobce v této souvislosti uvádí, že je osobou požívající bezvízového styku, a tudíž se může na území České republiky zdržovat nejvýše po dobu 90 dnů v rámci období 180 dnů.
13. Vzhledem k tomu, že řízení o podané žalobě může přesáhnout uvedenou dobu, hrozí podle žalobce reálné riziko, že se stane osobou neoprávněně pobývajícím na území České republiky. Do země původu přitom nemůže vycestovat a v jiném státě Evropské unie nemá povolen pobyt. Z těchto důvodů navrhuje, aby soud vydal předběžné opatření, na jehož základě by byl žalobce po dobu řízení o žalobě oprávněn legálně setrvat na území České republiky.
14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že ověřil údaje v platformě pro výměnu informací mezi členskými státy Evropské unie týkající se držitelů dočasné ochrany (*Temporary Protection Platform*), přičemž zjistil, že žalobce již v systému nefiguruje jako osoba požívající dočasné ochrany na území Slovenské republiky. Tvrzení žalobce o tom, že se dočasně ochrany na Slovensku vzdal, se tak jeví jako pravdivé.
15. Přesto žalovaný vyjádřil názor, že cílem žádosti o udělení dočasné ochrany, kterou žalobce podal na území České republiky, není hledání útočiště před ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Podle žalovaného by žalobce v případě skutečné potřeby ochrany zůstal na Slovensku, kde mu byla dočasná ochrana již udělena, a nevzdal by se jí. Z tohoto důvodu žalovaný považuje postup žalobce za účelový a má za to, že jeho jednání si nezaslouží právní ochranu.
16. Na základě uvedeného žalovaný dovozuje, že nejsou splněny podmínky pro vydání předběžného opatření podle § 38 soudního řádu správního, neboť žalobce podle jeho názoru pouze zneužívá svých práv. Dále žalovaný namítá, že žalobce v návrhu na vydání předběžného opatření nekonkretizoval újmu, která by mu hrozila v případě, že by předběžné opatření nebylo vydáno.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

17. Žalovaný rovněž poukazuje na skutečnost, že žalobce se na území České republiky zdržuje již po delší dobu neoprávněně, a tudíž se nemůže domnívat, že by Policie České republiky nemohla zahájit řízení o správním vyhoštění. Ačkoli Policie České republiky v případě občanů Ukrajiny takový postup uplatňuje pouze výjimečně, obvykle vyslovuje překážku vycestování podle § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.
18. Žalovaný dále uvádí, že i v případě, že by žalobce byl zařazen do Schengenského informačního systému jako osoba, které má být odmítnut vstup na území států schengenského prostoru, by tato skutečnost platila pouze po dobu trvání překážky vycestování.
19. Závěrem žalovaný namítá, že není pravdou, že by žalobce nemohl legalizovat svůj pobyt jiným způsobem. V současné době je občanům Ukrajiny umožněno žádat o vybraná pobytová oprávnění prostřednictvím zastupitelského úřadu, přičemž je možné upustit od povinnosti osobního podání žádosti.

III.

Posouzení žaloby

20. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, s ohledem na nezbytnost urychleného rozhodnutí ve věci. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
21. Ze spisu vyplývá, že se žalobce dne 29. července 2025 dostavil do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajinců v Praze, kde požádal o udělení dočasné ochrany. Žalovaný jeho žádost označil za nepřijatelnou s odůvodněním, že žalobce již získal dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně ve Slovenské republice.
22. Žalovaný při posouzení žádosti zjevně vycházel z údajů obsažených v informačním systému členských států – tzv. *Temporary Protection Platform*, podle něhož žalobce nadále disponoval platnou dočasnou ochranou na Slovensku.
23. Žalobce však tvrdí, že se dočasné ochrany na Slovensku vzdal, o čemž žalovaného informoval při podání žádosti. Předložil přitom e-mailovou komunikaci s Ministerstvem vnitra Slovenské republiky a výpis ze slovenského informačního systému, z něhož vyplývá, že dočasná ochrana žalobce na Slovensku zanikla. Tuto skutečnost žalobce dokládá obsahem e-mailu ze dne 18.6.2025 a výpisem z informačního portálu MV SR.
24. O podané žalobě soud rozhodl takto:
25. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
26. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).

27. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že ji již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
28. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k zásadnímu judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V prvé řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasiliva*, z 27. 2. 2025, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a již zmíněným rozsudkem č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024-37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43 ze 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023-36 z 25. 4. 2025, a mnoho dalších).
29. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025 a č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025.) Rozhodující senát se s vyslovenými závěry již v jiných případech plně ztotožnil, proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje.
30. Z těchto rozhodnutí jednoznačně plyne, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) *lex Ukrajina* z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*) jako držitel povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
31. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

32. Podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona *lex Ukrajina* je žádost o dočasnou ochranu nepřijatelná, pokud žadatel již získal dočasnou nebo obdobnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie. Tato právní úprava však musí být vykládána v souladu s právem Evropské unie, zejména s principem efektivní ochrany práv jednotlivce.
33. Soud konstatuje, že pokud žadatel prokáže, že se dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal, nelze jeho žádost automaticky označit za nepřijatelnou. V takovém případě je správní orgán povinen ověřit, zda k zániku předchozího pobytového oprávnění skutečně došlo, a následně posoudit žádost podle zákonných podmínek.
34. V daném případě žalobce doložil, že se dočasné ochrany na Slovensku vzdal, a žalovaný měl povinnost tuto skutečnost ověřit. Pokud by se ukázalo, že dočasná ochrana skutečně zanikla, nebylo možné žádost žalobce označit za nepřijatelnou. Tím, že žalovaný tak učinil, aniž by provedl potřebné šetření, zasáhl do práv žalobce nezákonným způsobem.
35. Žalobce dále navrhl, aby soud vydal předběžné opatření podle § 38 s. ř. s., na jehož základě by mohl po dobu řízení legálně setrvat na území České republiky. Uvedl, že je osobou požívající bezvízového styku, a tudíž se může na území České republiky zdržovat nejvýše po dobu 90 dnů v rámci období 180 dnů. Vzhledem k tomu, že řízení o žalobě může tuto dobu přesáhnout, hrozí mu, že se stane osobou neoprávněně pobývajícím na území České republiky, přičemž do země původu nemůže vycestovat a v jiném státě nemá povolen pobyt.
36. Soud konstatuje, že podmínky pro vydání předběžného opatření byly v daném případě splněny, nicméně vzhledem k tomu, že soud rozhodl ve věci samé ve lhůtě 30 dnů od podání návrhu, nebylo třeba o návrhu na předběžné opatření rozhodovat samostatně. Návrh byl tedy důvodný, avšak městský soud o něm zvlášť nerozhodoval, neboť žalobě vyhověl rozsudkem.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

37. Soud uzavírá, že žaloba je důvodná. Postup žalovaného, který označil žádost žalobce o dočasnou ochranu za nepřijatelnou, aniž by ověřil zánik předchozího pobytového oprávnění, představuje nezákonný zásah do práv žalobce. Soud proto podle § 87 odst. 2 s. ř. s. vyslovuje, že zásah byl nezákonný.
38. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. září 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.